

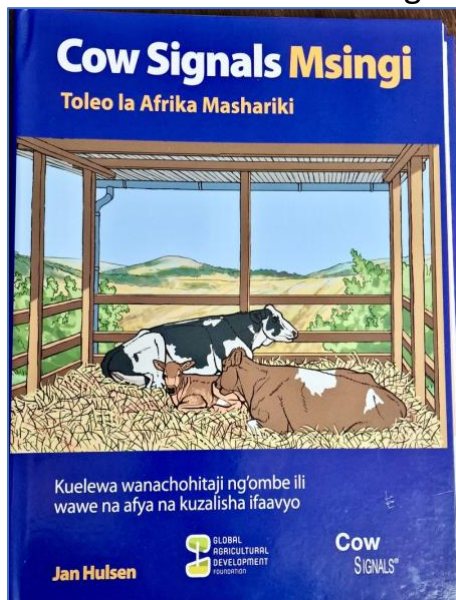
KUPANDA2GROW

Nieuwsbrief van de Stichting Kupanda2Grow d.d. 3 februari 2023

Beste (potentiële) sponsor, lezer van deze K2G-Nieuwsbrief,

U hebt een tijdje niet van ons gehoord. Wij hebben echter niet stil gezeten! In Lemek (Massaai-land) zijn medio 2022 276 boer(inn)en getraind in beter boerenvakmanschap in de melkveehouderij.

In Abossi vindt deze melkveehouderijtraining in januari-april-2023 plaats voor 330 trainees. De 22 groepen zullen, na succesvolle afronding, in mei 2023 hun diploma ontvangen. Na de training (theorie en vaardigheden) begint het pas echt. Dan gaan de boeren het geleerde toepassen op hun eigen bedrijf. De trainingen zullen effect (moeten) hebben. Maar zullen ze het verschil maken? Om dit na te gaan gingen Henk Kusters, projectleider en Jan van den Bijgaart, werkgroeplid, van 4 november tot 14 december 2022 op werkbezoek in Kenia. Ze bezochten niet alleen Lemek en Abossi maar spraken ook met organisaties die K2G en dus de Keniaanse boeren kunnen helpen of waarmee samengewerkt kan worden. Deze missie bleek zeer nuttig. Verderop in deze Nieuwsbrief zullen we een aantal van hun bevindingen met U delen.

Dit boek, in het Swahili, bevat de leerinhoud van de training. Middels vele aanschouwelijke plaatjes wordt theorie met praktijk in beeld gebracht.

KUPANDA2GROW

De vorderingen in Lemek.

Belangrijke zaken voor een goede melkveehouderij betreffen niet alleen een vakkundige boer maar ook goede landbouw-omstandigheden. Dit betreft in Lemek vooral het water. Water voor de mensen en het vee, maar ook voor de groei van de gewassen zoals ruwvoer voor de koeien. Er valt in de regio Lemek veel meer regen dan in Nederland, maar het is ongelijk verdeeld met lange (toenemende) droogteperiodes. Daar zullen de mensen, met onze hulp, eraan werken om hun kwetsbaarheid te verminderen. Dit kan door het beter benutten van de bestaande natuurlijke waterbronnen, het boren van pompgaten en het aanleggen van opvangbekkens voor het regenwater uit natte periodes. Daarbij komt natuurlijk het aanleggen van pijpleidingen met pompen op zonne-energie, zodat transport, vaak lopend of met een ezel, niet meer hoeft. Dat kost veel geld voor de aanleg en daarna ook voor het onderhoud. Samen met de lokale organisaties en de overheid zullen we hieraan werken. K2G zal sponsors zoeken om deze klus van lange adem mee te helpen klaren. Daarmee komt een duurzaam, gelukkigere samenleving in de County Narok steeds meer in zicht.

Tijdens hun werkbezoek aan Lemek gingen Jan en Henk o.a. naar “Jamala’s bron.” Zoals bij alle natuurlijke bronnen treedt ook deze bron uit aan de voet van een helling. We liepen naar de steilrand waar de primaire waterbron aan het oppervlak komt. Bij de bron zien we een natte plek die op eenvoudige wijze met wat stenen is afgebakend. Via een geul stroomt het bronwater naar een lageregelegen opvangbekken. Daar komen de dieren drinken (foto’s onder). De dieren vertrappen de randen en bevuilen het water waardoor de kwaliteit verslechtert. Dit is een veel voorkomend fenomeen in deze regio en vraagt om adequate bescherming, leidingen en onderhoud.

KUPANDA2GROW

Deze leiding ligt op het maaiveld en is daardoor kwetsbaar. Olifanten uit de Massai Mara, op zoek naar water en mais vertrappen deze. Dus de grond in.

KUPANDA2GROW

Deze boer heeft een bassin gegraven waarin een watervoorraad kan worden opgeslagen. Dit betreft geen opvangbekken voor regenwater maar een opslag van bronwater dat via een pijpleiding kan worden aangevoerd. De water ondoorlatende deklaag, irrigatiepijpen en zonnepanelen moeten nog worden geïnstalleerd. Het nieuwe denken en doen komt op gang. De mannelijke Massaai-ruggen moeten ook krom....

Vanwege nog ontbrekende irrigatiemogelijkheden moest met de hand worden water gegeven onder zeer droge omstandigheden. Dit monnikenwerk heeft wel succes. Trots toont hij zijn groenvoer-“babies”. Na de regenval van de laatste maand staat het twee meter hoog. De combinatie van goede grond, water en zon maakt zelfs vier gewassen per jaar mogelijk!

KUPANDA2GROW

Jan en Henk bespraken ook de follow-up voor maximaal effect in 2023 binnen het FA2T-project. Daarbij zullen de thema's water en ruwvoerwinning/silage voorop staan. De evaluaties van de trainingen met leden van de boerenbond leveren een heel positief beeld. Er is veel kennis en kunde opgenomen. Het rendement van de trainingen had echter nog hoger kunnen als de vee-sterfte vanwege de droogte een aantal boeren verhinderde op tijd bij de training te zijn. Ze moesten prioriteit geven aan hun van de been geraakte, stervende koeien. We worden in dat verband ontzettend bedankt voor onze voedselhulp aan de allerarmsten. Onder de trainees waren de ouderen, ondanks hun vaak gebrekkige Engels, goed vertegenwoordigd. Dit blijkt een voorwaarde tot een goede follow-up omdat die groep, zeker in de Massaal-cultuur, op het bedrijf de beslissingen neemt. Daardoor moest er door de jongeren extra worden ingesprongen als vertaler. Ook dit was oorzaak voor een minder trainingsrendement. Toch is het Bestuur positief omdat de trainers erin geslaagd zijn om een extra hoge motivatie en solidariteit te realiseren. Dit zal bijdragen aan een nog betere *verwerking en toepassing van het geleerde*.

Het energieke Boerenbondbestuur met in het midden haar vrouwelijke(!) voorzitter.

Hoe verlopen de ontwikkelingen in Abossi?

Op 30 juli 2022 werd een overeenkomst gesloten met het nieuwe CBO-Abossi-bestuur waarin een breed draagvlak voor ons Landbouwproject werd

KUPANDA2GROW

bevestigd. Op basis daarvan en gesteund door de ervaringen in Lemek, werd een Plan van Aanpak ontwikkeld. Dit wordt nu uitgevoerd. U ziet, het kost veel energie en doorzettingsvermogen om “het Keniaanse zaaibed duurzaam te bereiden.”

Meeting met leden van de zone Kabuson. Overal was sprake van een grote opkomst. Met name de reeds geselecteerde 330 te trainen boer(inn)en waren present. Er is hier geen ontvangst met zang en dans, zoals bij de Massaai in Lemek. Hier vormen de Kipsigis de meerderheid. Maar de begroetingen zijn niettemin zeer hartelijk.

Ook in Abossi treffen we vele slecht onderhouden natuurlijke bronnen aan. De boeren/bewoners moeten zelf of met behulp van hun "Kenian Landrover" (ezel)

KUPANDA2GROW

over vaak grote afstanden het benodigde water naar hun huis/boerderij transporteren. Aanleg van leidingen met pompen op zonne-energie zou ontzettend bijdragen aan economie en gezondheid.

Zuiver, gezond bronwater is een primaire voorwaarde voor een goede ontwikkeling

KUPANDA2GROW

Zoals eerder vermeld startte de Dairytraining in Abossi op 2 januari 2023 voor twee groepjes (elk 15) Leadfarmers. Hieronder enkele beelden van de training door Matt Agesa van ProDaCo.

Matt Agesa geeft theoretische lessen in een speciaal lokaal. 30 % van de trainingssessies zal worden daaraan besteed; 70 % aan praktische vaardigheden op geselecteerde Practical Dairy Training Farms. Deze PDTF's hebben een kwaliteitskeuring gehad door een van de trainers. Zodoende ontstaat een maximaal rendement uit de combinatie van de uitstekende GAD-modules, de ideale locatie en last but not least, de prima trainer.

KUPANDA2GROW

Hoe staan we er nu voor als K2G?

Er is door ons als K2G de afgelopen jaren veel werk verzet. Met vele netwerkpartners is overleg gevoerd over de hoofdvraag: Hoe komen we tot een duurzame projectuitvoering van FA2T met focus op ons hoofddoel: Een beter leven voor de boeren in Lemek en Abossi middels een groeiende zelfredzaamheid en boerenvakmanschap, daartoe ondersteund door een sterk eigen bestuur en motivatie.

Ja, wij zijn op de goede weg. Door de intensieve communicatie met de besturen van de CBO's in Lemek en Abossi en de samenwerking met onze partners in Nederland en Kenia hebben we koers kunnen houden. Op tijd hebben we die kunnen bijstellen en hebben we valkuilen kunnen omzeilen. Dit mondde o.a. uit in een aanscherping van onze visie.

Via onze zeer recente verbreding naar de thema's water, onderwijs en gezondheid zullen in nog bredere zin projectmatig kunnen werken aan een beter leven middels versterkte zelfredzaamheid.

Door onze samenwerking met de GAD hebben we voor FA2T onze visie verder kunnen ontwikkelen. De opeenvolging van draagvlakontwikkeling-training-coaching/advies en ketenontwikkeling levert middels impact tot de beoogde economische ontwikkeling. Dit vraagt om een lange adem.

Ten slotte.

We hebben besloten om in de loop van 2023 ons K2G-bestuur om te vormen naar een driehoofdig bestuur-op-afstand dat de hoofdlijnen bewaakt en projecten selecteert. Niet-bestuursleden zullen werken aan de ontwikkeling resp. uitvoering van K2G-projecten. Vanwege deze bestuurlijke vernieuwing zullen de zittende bestuurders allen overgaan naar Projectontwikkeling en -uitvoering. Ze doen dit als we geschikte opvolgers voor hen hebben gevonden. Als U dit leest en U hebt interesse of U kent personen die hiertoe geschikt lijken te zijn en ambitie hebben, geef ons een seintje of laat ze reageren. Bij voorbaat dank!

Namens het Bestuur van Kupanda2Grow,

Henk Kusters, Secretaris en Projectleider-FA2T.
Den Dungen, 30-01-2023

